

eilgas!

Giesmės ir Dainos), tuoj
 ktas, kurios parišta pa-
 ui, dėl peržiūrėjimo, idant
 laiku bus pervažieta ir
 Todėl tuoj turėsim po
 s sutaisymas ir gražus
 ypač gražomas sutaily-
 uziką pirmyn. Todėl,
 nēkit tuoj prisijst, ku-
 nes administracijai rei-
 prenumeratams gražiau
 i negausite 2 egz. už do-
 ēkit draugai.

Covos Administracija

sių linijų laivų.

rancija į visas ša-
 ngiai ir pigiai.

tikietų.

Jungtinių Valstijų.

Philadelphia, Pa.

Vienasialis
 Philadelphia
 Letuvų
AGENTS
 Laidvakor-
 ūių ir Pini-
 gų Slu-
 mo į visas
 Svieto Dalis.
 raštelis ir kitus dokumentus
M. STANELIS
 St. TELEPHONE
 Kępytona, Race St.
 PHILADELPHIA, PA.

AGENTAI

NAS
 uno Aptiekoj, Ebrandoj, Pa.
 KIS
 Vincinnoe Road, Chicago, Ill.
JBICKI
 Box 177, Melrose Park, Ill.
ŠAITIS
 24 Grand St., Brooklyn, N. Y.
AUSKY & CO.
 3. E. Leavitt St., Chicago, Ill.
NKUS
 46 Knox St., Lewistown, Pa.
ČAS
 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
 9 W. 25th St., Chicago, Ill.
YS
 1514 Ross Ave., Scranton, Pa.

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Lalkraštis
LEITUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 47. Philadelphia, Pa. 19 d. Lapkričio, [November] 1909 m. Met. V.

Apginantis darbininkus įstatymas "pavojingas."

NEPERSENIAI fabrikantų susivienijimas Illinois valstijoje išžengė priešai priimtus įstatymus aprubežiuojančius moterų darbą fabrikose iki devynių valandų dienos. Kaip jau buvome minėję, kad fabrikantai nurodinėdami, jog tokis įstatymas yra priešingas konstitucijai (!) nes aprubežiuoja žmogaus ypatingą laisvę, pareikalavo nuo Jungtinių Valstybių teismo, kad tokį įstatmdavystės nutarimą panaikintų. Žinoma teismas, budamas rankose kapitalistų, kapitalistų reikalavimus gali išpildyti.

Dabar gi vėl Michigan valstybėj prieš tokį pat moterų ir vaikų darbo valandų sutrumpinimą išžengė kapitalistų susivienijimas.

Kaip kiekvienas įstatymas darbininkų klesos naudai priimtas, taip ir sutrumpinimas darbininkų darbo dienos kapitalistams yra negeistinu. Net ir ta aplinkybė, kad užgyrtas įstatymas paliečia tik moteris ir vaikus kapitalistų neužsigandinimo nesumažina. Paimti baimės—jie mat perspėja, kad po vieno darbininko klesai pagerinimo, tuoj užsimanys reikalauti kito, t. y. aprubežavimo vyrų darbo dienos... nes visuomeniška pirmynėiga nepratus apsisotai ant kokios-nors vietos vietos, bet vis aina priekyn.

Tuo gi tarpu sutrumpinimas darbininkų darbo dienos—tai kapitalistams, trokštantiems kuodaugiausiai išspaust iš alginio vergo sau naudos, yra ištikrųjų skaudžiu smugiu, dagi pavojum: aprubežiuoja jų išnaudojimo liuosybę ir yra lyg kad užsakymu pražudymo tos progos visai.

Tad neįstabu, kodėl kaip vienur, taip ir kitur kapitalistai suvienytomis pajiegomis stoja prieš tokius įstatymus ir da syki parodė jie savo "asielą", parodė kiek pas juos yra žmoniškumo.

Padarė savo susivažiavimą mieste Lansing, Mich. į kurį pribuvo suvirš 300 atstovų ir svarstė "pavojų", kuris gresia kapitalisto kišeniui iš priezasties tokio negeistino įstatymo. Tarp kitų argumentų priešai tokį "piktą" įstatymą, kapitalistai štai kokius motyvus išneša:

«Aprubežiuojantis darbininkų darbo dieną iki 9 valandų dienos, įstatymas yra smugiu atkreiptu priešais pramoniją ir teisingąjį triusą. Toks įstatymas tinka tik tinginiams ir išvysto tinginystę, kuri yra gimdytoja piktadarysių. Įstatymas visai neatkreipia atydos į labą buvio ir moralybę jaunųjų piliečių». Toliaus ponai kapitalistai išrodydami to įstatymo «blogas puses» tvirtina: «Žinome apie tai gana gerai, kad žengiam priekyn, pasidėkavojant mūsų rupestingumui ir atydimui. Musų pramonė ir musų atyda yra ta uola, ant kurios stovi įstatai ir tvarka, teisinga valdzia, moralybė ir religija.

Esame lojalishkais piliečiais, kurie tiki į blaivybę, tiesas ir tvarką,—ir dėlto išleidimas įstatymo, turinčio kontroliuoti musų «biznij» ir pakeisti ekonominį stovį, męs palaikome už fanatišką į nerimtą baudymą aprubežiuoti žmones turinčius didelius patirimus ir iš liuso noro besistengiančius užtikrinti

darbininkams gerbuvį; jaučiame, kad tik mes patys galime gaunėtina aprubežiuoti darbininkų dienos valandas.

Kad tarp darbininkų nėra tokių, kurie panašioms absurdams tikėtų, kad vien tik kapitalistų «geradarystė» gali užtikrinti darbininkams gerbuvį, kad tik jie vievi turi teisę skirti darbininkams darbo valandas ir sąlygas, verčiančias moteris ir vaikus pardavinėti spēkas. Jokia įstatymdavystė, jokia darbininkų organizacija reikalauti nuo kapitalistų, elgtis pagal teisybę, neturi teisės.

Idant varžyti tą biauriai kapitalistų saualę, darbininkams lieka vienatinis kelias—tai organizavimasis, ypač organizavimasis į politiškas organizacijas, kad galima būtų prieiti prie įstatymdavystės ir kongreso.

Antras dalykas, ko kapitalistai labai bijo—tai darbininkiška agitacija. Agitacija mat savo pasekmėse iššaukia kapitalistams darbininkų atspriešinimą ir reikalavimus, na, o joki vergiamųjų atspriešinimui ir jų reikalavimai, žinoma, vergintojams ir išnaudotojams negeistini.

Niekšiškos pastangos kapitalistų privalo susitikt su energišku atspriešinimu iš darbininku klesos pusės. Darbininkų klesai reikia stoti į griežtą kovą.

Fabrikantai, reikalaujanti palikti jiems teisę spręsti apie darbo dienos valandas, parodo kaip rupi jiems darbininkų gerbuvį, jų biauriuose, melaginguose argumentuose negalima rasti nė krislelio artimo meilės, nes jiems vien rupi išnaudoti valdžią ir įstatus, kokius turi, savo naudai, kad galėtų laisvai išsiurbti iki paskutiniam kraujo lašeliui nelaimingos moterš kės ir kudikio spēkas. Darbininkų klesa susiorganizavusi į profesionalines sąjungas ir į socialistų partiją privalo stoti apginime moteriškės ir kudikio, dirbančių iš fabrikantų rupestingumo po 16 valandų dienoj, privalo reikalauti nuo savo valdžios ir įstatymdavystės, kad ta rupintųsi aprubežiuot darbo dieną. Tasa! dalykas privalo užimti darbininkų klesą taip, kad apkalbėti jį vispusiškai ir svarstyti, ypač socialistų susirinkimuose jis privalo būti diskusijoms tema,—tai klausimas kuris palieč a ne vien kokią—kors vieną uniją, bet abelnai visą proletarijatą. Jeigu tas proletarijatas vis sau ramiai rankas sudėjęs dusaus ant savo sunkaus padėjimo, jeigu nereikalaus to, kas jam priklauso, tai valdžia, budama rankose kapitalistų ir tik jų reikalais terupinasi, palengvinantį trupucuką darbininkams, pripažinantį jiems dalelę teisių įstatymų leis panaikinti, tačiau sau ir panaikina, o kapitalistams suteikia pilną saualę. Jeigu joku būdu tos saualės mes negalime suvaržyti ir jai atspirti, tai mūsų pačių kaltė; mūsų darbininkų nesupratimas ir nepaisėjimas atiduoda mus į žvėrišką, besielę kapitalizmo saualę, nes nesirupiname kontroliuoti valdžios, nesirupiname rinkti į ją savo atstovus, pasiganėdiname išpursusių republikonų ir akių muilintojų demokratų žadėjimais, kurių pasekmė sulaukiame policijantų buožę, kazokų nagaiką ir kapitalistų nežmoniškiausių išnaudojimą ir nuoskriaudą.

Jeigu mes—darbininkai vis busime aklais ir neatjaučiančiais, nepermatančiais ir nesuprantančiais ką reikia daryti, kad gelbėtis nuo to, prie ko mus veda kapitalistiškoji tvarka, tai netrukus gal reiks sulakuti baisių ir liudnų pasekmių.

Gal milicijos bagnetai, policijos lazdos is kazokų nagaikos, kuo republikonai visuomene apdovanoja, laikui begant įkals į darbininkų galvas susipratimą, bet ar prie to proletarijatas privalo daleisti? Ne! privalo tēmyti, ką daro mūsų valdytojai ir pasakyt jiems gana to!

J. B. S.

SOCIJALIZMO KURSAS.

LEKCIJA I.

KAPITALISTIŠKOJI SISTEMA.

Kad suprasti kapitalistiškąją sistemą ir judėjimą, kuris iš jos kilo ir reikalauja jos išnykimo, turime gerai įsitēmyti kai—kurias kapitalistiškos sistemos charakteristiškas ypatybes.

1. Kapitalizmas savo esybėj yra sistema produkcijos arba išdirbystės naudingų daiktų, gabenamu į rinkas pardavimui. Pavišutiniai rašėjai sako, kad žmonės visados buvo užimti išdirbyste daiktų pardavystei. Bet tikrai didesnė dalis žmonijos istorijos parodo, kad darymas daiktų pardavystei, buvo išėmimu, o išdirbystė suvartojimui paprastų dalykų. Viduramžiuos didesnė žmonių dalis užsiiminėjo žemdirbyste ir didžiausia dalis žemdirbystės produktų buvo suvartojama pačių išdirbėjų, o tik maža dalelė užsieminėjo išdirbimu įvairių daiktų, kad išpildyti užsakymus pirkėjų. Pardavystei produkcija augo sykiu su vaizbos (prekybos) išsiplėtojimu, 16 tame mēšimtyje jau likosi viešpataujančia išdirbytės forma.

Šiandien labiausiai išsivysčiusiose šalje mažiau, negu pusė žmonių užsiima žemdirbyste, o net ir tie savo produkto didesnę dalį pardavystei išdirba; už tą gauna naminius rakančius, drabužius, įrankius ir tt., kuomet kitose išdirbystės šakose beveik visas produktas eina pardavimui: nė darbininkas, kuris išdirba prekius, nė fabrikantas, kuris liepia išdirbti juos, visai nežino, kas suvartoja tą bei kitą produktą.

2. Kapitalizmas yra lenktyniavimosi (konkurencijos) sistema. Seniau didžiama žmonių buvo prisirišusi prie vieno kokio—nors užsiēmimo, prie vienos kokis—nors vietos; žemė buvo pavaldėjama gimiaėj ir nelengvai pereinavo į kitas svetimas rankas; kainas ir mokesčius tvarkė įstatymai bei papročiai. Šiandien kiekvienas žmogus tur teisę keisti vietą savo buvimo ir budą užsiēmimo, liuosai gali pardavinėti ar pirkti žemę, ukį bei dirbti už kokią kam patinka užmokestį; perkantieji gali rauti sau plaukus ir barzdas dėl įgijimo prekių; pardavėjai gi dėl pardavimo jų; fabrikantai,—kad gauti darbininką, o darbininkai,—kad parduoti savo spēkas.

3. Kapitalizmas yra pilnoj to žodžio reikšmėj produkcijos sistema, pasidėkavojant mašinerijos išsiplėtojimui.

Mašinos išradimas: garinės (1769 metais), verpimo mašinos (1799 metais), mašininų staklių audimui (1785), augštojo šaftinio pečiaus (1788), prietaisų medžiavilnių (bovelnos) valymui ir čystijimui (1793m.)—visa pramonė likosi surevolucijonizuota.

Tų mašinų išradimas pagelbėjo tulam darbininkų skai-

ėui išdirbti dačius galėjo jų kavojant mašin dukcija panaik

4. Kapit sigerinimu ma rinkų, nes tai bamos pardavi išradimą; iš to išėmimai kiek bininkų rankų (tavorų). Tai gimdo konku gimdo naujas jus jieško sa stovi žemam l

5. Kapit šiendieninėj f kokio—nors da tai rinkinys daikto, dirban duktas yra va

6. Kapit yra individua užsilikusi iš s produktai su Valstybėse A vergus) turėj pats sau. Tė šininų įranki dinti, visuom senovėj, rezul

7. Toki priešingas vie dirba, ir darb są triuo vaisi le, tankiaus Tikrybė pažintas ar t eitinėti iš v kad gyvuoja kurių pelnas kių, ir kita— ti ir už trisų vertybės.

Tikroji valdys produ

Įstabus apsisaugot.

Vienati kui—tai bad

zokų nagaikos,
ui begant įkals
proletarijatas
musų valdyto-

J. B. S.

AS.

EMA.

udėjimą, kuris
gerai įsitėmyti
stiškas ypaty-

rodukcijos ar-
nkas pardavi-
visados buvo
i didesnė dalis
ų pardavystei,
ų dalykų. Vi-
žemdirbyste ir
rtojama pačių
rbimu įvairių
rystei produk-
jimu, 16 tame
foima.

mažiau, negu
avo produkto
minius rakan-
išdirbystės ša-
š darbininkas,
išdirbti juos,

urencijos) sis-
asi prie vieno
nors vietas;
ngvai perei-
r mokečius
ienas žmogus
mimo, liuosai
ūž kokių kam
ukus ir barz-
imo jų; fab-
-kad parduo-

rejų produkci-
mui.

erpimo maši-
785), augšto-
ų (bovelnos)
ikosi surevo-

ininkų skai-

čui išdirbti daugiau daiktų, negu toks—pat darbininkų skai-
čius galėjo jų išdirbti su pagelba rankinių įrankių. Pasidė-
kavojant mašinų išradimui ir išdirbimo pigumui, mašininė pro-
dukcija panaikino rankų išdirbystės pramonę.

4. Kapitalizmas yra sistema remiančiasia nuolatinu pa-
sigerinimu mašinerijos ir užeminėjimu vis naujų pardavystės
rynų, nes tai pasekmė didelės mašininės produkcijos, išdir-
bamos pardavimui. Kiekvienas naujas išradimas pagerina
išradimą; iš to nuolatinis gerinimasis mašinerijos; su menkais
išėmimai kiekvienas naujas išradimas sumažina skaitlių dar-
bininkų rankų, reikalingų dėl išdirbimo reikalingų prekių
(tavorų). Tas darbo piginimasi prekių išdirbimo, o tas vėl
gimdo konkurenciją tarpe pardavėjų. Nauji išradimai pa-
gimdo naujas profesijas. Šalys kur technika labiau išsiplėto-
jus ieško savo prekių pardavimui vietos ten, kur technika
stovi žemam laipsnyje.

5. Kapitalizmas yra visuomeniškos produkcijos sistema.
Šiandieninė fabrikų joks pavienis darbininkas neišdirba viso
kokio—nors daikto, vien tik tulą dalį to daikto. Fabrika yra
tai rinkinys žmonių užsiimančių bendrai išdirbimu vieno
daikto, dirbančių pagal vieno pleno ir po viena kontrole. Pro-
duktas yra vaisių jų bendro darbo.

6. Kapitalizmas produkto ir turto padalinimo atvejuje
yra individuališka sistema. Privatiškos nuosavybės forma
užsilikusi iš senų laikų metodas, pagal kurios buvo išdirbami
produktai su pagelba prastų rankinių įrankių. Jungtinėse
Valstybėse Amerikos prieš šimtą metų darbininkas (išskiriant
vergus) turėjo nuosavus įrankius, kuriais dirbo: buvo ponu
pats sau. Ta nuosavybės forma pritaikyta prie brangių ma-
šininų įrankių, kuriuos darbininkas nuosavais negali pava-
dinti, visuomeniškoje produkcijoje gimdo visai skirtingus, negu
senovėj, rezultatus.

7. Tokiu būdu kapitalizmas, arba jo sistema, daro dvi
priešingas viena kitai klesas—įrankių savininkus, kurie ne-
dirba, ir darbininkus, kurie už įrankių vartojimą atiduoda vi-
są triuso vaisių pirmajai klesai, gaudami už darbą tik mažą da-
lelę, tankiausiai dešimtą nuosimtį darbo vertybės.

Tikrybėj tas pasidalinimas į klesas neyra įstatymškai pri-
pažintas ar teisiskai apdraustas; vienatos (individai) gali pe-
reitnėti iš vienos klesos į kitą. Principijiniu klausimu yra,
kad gyvuoja galinga kapitalistiška klesa, arba klesa žmonių,
kurių pelnas plaukia ne iš darbo, bet iš turėjimo darbo įran-
kių, ir kita—darbinikiška klesa, kuriai darbo įrankiai atim-
ti ir už triusą įrankių savininko skiriama maža dalelė darbo
vertybės.

(T. B.)

Tikroji laisvė tik tada gal buti, kada žmonija bendrai
valdys produkciją.

Įstabus tas žmogus, kuris matant pavojų nesirupina jo
apsisaugot. Tokiu yra darbininkas nesiorganizuodamas.

Vienatinis daiktas, kurio kapitalistas nesigaili darbinin-
kui—tai badas.

Amerikos Darbo Federacijos xxix Konvencija.

Kanadoj Toronto mieste Lapkričio 9 dieną prasidėjo Ameri-
kos Darbo Federacijos 29 konvencija.

Federacijos išpildančiojo komiteto rapote, tos organizacijos
pirmininkas Samuel Gompers plačiai apkalbėta dalyką kaslink
Federacijos boikoto, atkreipto prieš Buck Stove and Range Co.
korporacijos iš St. Louis, podavė susivažiavimui, nusiskųsdamas
kad už Federacijos gerovę jis—Gompers, sykiu su kitais darbinin-
kų vadovais, kaip John Mitchell ir Morrison, tur eiti kalėjiman.

Gomperso raportas likosi perduotas tam—tikrai komisijai, kuri
peržvelgus dalyką žada reikalauti, idant susivažiavimas paduotų
apeliaciją viršiausiam teismui.

Raportai sekretoriaus Morrisono ir iždininko Lennono parodo,
kad Federacija plėtojasi. Centro kasoje turi \$165,000

Pirmamjame posėdyje atmesta atstovybė elektrotechnikų uni-
jų, kurios neturi išduotos per Federaciją privilegijos, o tą privile-
giją minėtų darbininkų unijoms iš Pennsylvania, Ohio, Alabama
ir Michigan valstijų atimta už tat, kad jos atsiskakė pildyti Federa-
cijos padavadjimus ir priėminėjo «insurgientus» (sukilelius prieš
ją).

Tačiaus svarbesni yra įnešimai, reikalaujanti įsteigimo valsty-
bės pašalpinės ligoniams ir apdraudimo senatvės kasų.

Žinoma toks reikalavimas mus, socialistus, negali užganėdinti
pilnai, jau ir iš to atžvilgio, kad tame reikalavime apleistas yra
tas, idant valstybė apdraustų darbininkų sveikatą, kuriai taip la-
bai kasdien gresia pavojai. Tačiaus reik pasidžiaugti ir tokiu rei-
kalavimu, nes tai pirmu kartu atsitinka, kad Darbo Federacija
Amerikoje pakelia ir tokį klausimą. Beabejo tas pirmas reikala-
vimas, idant aprūpintų ligonius ir senatvės sulaukus darbininkus
patrauks ir kitus reikalavimus. Ir tas yra svarbiausias, kad Darbo
Federacija savo sumanyme sako, jog valstybė ne vien turi teisę rū-
pintis darbininkų reikalais, bet tas yra jos priederme ir ji *privalo*
tą daryti. Tai yra jau aiškus darbininkų reikalavimas, o ne mal-
davimas.

Tas principas joku būdu iki šiol negalėjo gimti Amerikos
Darbo Federacijos vadovų galvose, kadangi remtasi vien Anglijos
profesjonalinių sąjungų—trade-unionų, reikalavimais ir judėjimais.

Kaip tenai, taip ir čia manyta, kad geriausia ir pilnai pakak-
tina atsiekimui visko to, kas darbininkui reikalinga, priemone
yra darbininkų organizavimas dėl ekonomiškų reikalų, visai neda-
lyvaujant politikoj.

Ir daug laiko praėjo kol galiaus ir trade-unionistai susiprato
kad tokia taktika, tokioms pažiūroms negalima prieti pie geistinių
rezultatų, kad kovą reik vesti iš abiejų pusių:—ant ekonominio
lauko per profesionalinių sąjungų stiprinimą ir—politiško, per ak-
tyvišką darbininkų partijų dalyvavimą politikoj.

Darbininkų klesa neturėdama savo atstovų parlamente ir įsta-
tymdavystėse, negali įstatymiškai apgint savo reikalų. Anglijoje
jau darbininkai pirma pastebėjo, kad be politiškos kovos be daly-
vavimo parlamente, jų ekonomiški reikalai irgi negali būt paka-
kinti vien profesionalinių sąjungų kova, kad jie vistiek silpnučiais
yra, kaip ir buvo nesusiorganizavę, kad kapitalistai veikdami par-
lamente, kala ten įstatus vien sau naudingus, o darbininkų klesai
blėdingus.

Anglijos profesionalinėms sąjungoms akis atidarė socialistai,
kurie darbininkų sveikatos ir senatvės aprūpinimo reikalavimą
nuo valstybės pastatė pirmoje vietoje. Pastarais metais tas klausis-
mas nenuėjo nuo parlamentarinės aikštės: tas socialistų reikalavi-
mas Anglijos parlamente pertikrino trade-unionistus, kad politika
užiimt darbininkams labai reikalinga.

suorganizuotų mokyklų Ispanijoje buvo jau 120, kuriose šviesta liaudį ir silpninta fanatizmas. Tas buvo didžiu pavojum bažnyčiai ir ta pasistengė surasti priežastį, kad Ferrerą apskūsti ir praigšinti.

Kilus Ispanijos revoliucijai ir pačiam Ferrerui bevažinėjant po Paryžių ir Londoną, dvasiškija apskundė jį už revoliucijos gaisro plėtojimą. Nors jis vienok toj revoliucijoj neveikė aktyviškai, tačiau jo viso gyvenimo darbai ir galiaus mokyklos stiprino revoliucijinę dvasią. Principijiniu Ferrero reikalavimu už revoliucionizmo ir antiklerikalizmo, buvo draugininis anarchizmas, t. y. išimylėjimas į mokslą ir išitikėjimas į jo galybę.

Viename iš savo veikalų Ferreras sako: „Žinysta—štai ko mums truksia; žinysta nuplaus nuo mūsų amžių juodas dėmes, žinysta duos mums politišką ir drauginę laisvę, žinysta paliuosos mus iš po klerikalizmo jungo“.

Už tą jo išimylėjimą į žinystą ir už jo geležinę energiją plėtojime igtos mokslo žinystos, jį gerbia net politiškai ir drauginiai Ferrero pažvalgų priešai.

Opozicija Auga.

Sykiu su Rusijos vadžios naikinimu konstitucijinės valdymosi formos, sykiu su gražinimu senosios tvarkos auga ir opozicija, t. y. priešingas tam elementas.

Lenkų laikraštis „Wiedza“ (žinysta), išeinantis Vilniuje, senkančiai piešia politišką pastarųjų Rusijoje rinkimų reikšmę:

„Neseniai, kalbant apie rinkimų situaciją Petrapilėje, pasakėme, kad šie rinkimai turės parodyti ar didžiama rinkėjų stovi pusėje tokių politikų, kurie išėjimui iš padėjimo keliu daro sau fikcijas ir palaiko įkalbinėjimus konstitucijinio surėdymo už geriausią priemonę tokio surėdymo įvykdymui, ar stos pusėje tokių, kurie tas fikcijas atmeta ir rūpinasi vien švietimu minios. Tokį atsakymą davė Petrapilės rinkėjai, išrinkdami įžymia didžiama balsų kadetą Kutlerį,—taigi parodė, kad palaiko kadetų metodą. Už Kutlerį buvo duota balsų 52.3 nuošimtis abelno balsų skaičiaus, šiais rinkimais paduoto, t. y. procentiniai daugiau, negu pereiniais rinkimais aplaikė Milukov, gavęs 51.2 nuošimtį; daugiau, negu gavo Kolubakin (39 pr.). Tas laimėjimas įvyko, nežiūrint ir nepaprastą stiprią agitaciją, varomą priešai Kutlerį netik per socialdemokratiją ir sandoroj su ja einančius trudovikus ir žmon-socijalistus, kas yra suprantamu dalyku, bet net ir per klotus artimus kadetams, su savo „Novaja Rus“, o su tais sykiu—bepartyvinis kandidatas Kuzmin-Karavajev ir dalis inteligentijos, kuri negalėjo užmiršti Kutlerio biurokратишkos praicitės. Bet partijinė komanda kadetų ir jų organizacija pasirodė atsispirti toms agitacijoms ir priešginybėms pajiegiančia ir rinkėjai balsavo ne už ypatas, bet partiją. Rinkimų rezultatas parodė, kad smulkioji ir stambesnioji buržuazija budama atsveriančia didžiama Petrapilėje nenukrypo nė į dešinę, nė į kairiąją pusę, bet liko ištikima konstitucijinių demokratų partijai, kuri geriausiai atsako buržuazijos reikalavimams. Tokiame susikoncentravime, iš kur beveik visai išskirta darbininkų luoma, kraštutiniai-kairieji kandidatai nedaug laimėti galėjo, tačiau už social-demokratų kandidatūrą balsų išpuolė 19.2 nuošimtis. Bet anais rinkimais „kairiųjų blokas“ (trudovikai ir žmonių socialistai) buvo pasistatę savo kandidatą, kuris aplaikęs 13 nuošimtį balsų: šiais gi metais tos grupos savo kandidato neturėjo ir agitavo už socialdemokratiją. Spalininkai, kurie pereiniais metais buvo gavę 20.6 nuošimtį balsų, šiais rinkimais gavo tik 16.3 nuošimtį. Rusų tautiškoji sąjunga nuo 10 procento nupuolė šiais metais ant 5 nuošimčio. Kuzmin-Karavajev'as aplaikė 7 nuošimtį balsų, kuriuos reikia priskaityti prie balsų kadetų partijai.

Svarstant Petrapilės rinkimų pasekmes, reikia patėmyti didelį sumažėjimą balsuotojų. Pirmesniais rinkimais balsavo 25 tūks-

tančiai ypatų, šiais gi tik 24 tūkstančiai. Tas sumažėjimas yra pasekme senato „išaiškinimo“, kuris uždraudė įtraukinėti į rinkėjų sąrašą ypatas, aplaikusias cenzusą (rinkimų teisę) po vyriausiųjų rinkimų ir išbraukti iš tų sąrašų ypatas, kurios tą cenzusą pražūdė. Svarbiausia vienok priežastim rinkėjų sumažėjimo buvo nupuolimas interesavimosi rinkimais ir nepaisėjimas į reikalus ir likimą Dūmos, iš kurios valdžia pasidarė sau tik įrankį.

Po rinkimų Petrapilėj, užstojo rinkimai Maskvoj ir Odessoj, kur taipgi kadetu laimėta. Moskvoje kadetų kandidatas Ščepkin aplaikytas balsais sumušė spalininką Ščenkovą, Odessoj laimėjo advokatas Brodskij. Tie du kadetų laimėjimai da reikšmingesni už Petrapiles. Petrapilėje kadetai tiktai paturėjo pirmesnius savo laimėjimus, tuotarpu Maskvoj atėmė mandatą iš spalininko. Odessoj kadetų kandidatas laimėjo nežiūrint, kad generolas Tolmačevas visom pajiegoms stengėsi nedaleisti prie to. Odesos laikraščiams buvo uždrausta netik agituoti už Brodskį, bet net paminėti jo vardą. Rinkimų biuletėnai buvo sulaukyti opozicijos šalininkams, susirinkimai daleisti tik keturioms dienoms prieš balsavimą ir tai po kelių minučių tuos susirinkimus policija uždarė, o miesto gatvėse paplito Tikrųjų rusų sąjungos atsišaukimai, reikalaujanti nuo žydų, idant į rinkimus nesikištų, nes kitaip atsakys savo turtu ir gyvastimis... Viskas tas nepagelbėjo!

Paskutinių rinkimų politiška reikšmė tame, kad rinkimai parodė augimą opozicijos priešais viešpataujančias šrioves. Laimėjimas vidutiniškosios opozicijos reiškia didelį pralaimėjimą spalininkų ir dešinųjų.

Kaslink kraštutinių kairiųjų, tai tie elementai dideliuose miestuose, kur jų svarbiausios veikimo rolės, visai buvo nustumti šalin nuo politiškos atstovybės tam-tikrų išleistų įstatymų, ar padavadijimų sutveriančių darbininkams ypatingą rinkimų kuriją».

ISPUDZIAI.

ANKSTI, štai ve ryte, rasa sidabrinė,

Uždengus vejale žibėjo;

O saulė giedri, raudona-auksinė

Iš tarpkalnių linksmi tekėjo;

Iš krūmų, kur sen's miškas visad' ūžia,

Išėj' apliplišęs vaikas;

Šalta rasa jo basas kojas graužia;

Jis verkia... Ir kas jį maitina!...

* * *

Puikiausiai išpuošti rūmai:

Juos apšviečia šviešs žiburiai,

Ten nedvokia jokie dūmai—

Girdisi vien linksmi juokiai.

Pas kampą tų linksmų namų

Bėdinas elgėta stovėjo;

Iš dūbusių jo akių

Yt žirniai ašaros byrėjo...

J. Ilgūnas.

Kultura ir Žmonių Judejimas.

Mokslininkas dr. Roesle neseniai išleido savo patirimus iš mirimų ir gimimų Europoje tyrinėjimo.

Visupirmu savo veikale autorius pabriežia gana įdomų faktą būtent charakteristišką žmonių gyvenime momentą. Yra tai pastebėjimas kaskart labiau apsireiškiančio mirimų sumažėjimo. Vienok kai-kuriose valstybėse tolygiai sumažėja ir gimimai. Vidutinis skaitlius gimimų ant 1000 gyventojų yra 7-8, bet reikia matyti milžinišką skirtumą tame dalyke tarp vakarų-europinių valstybių ir Rytai. Iš Roesle susatytos statistikos pasirodo, kad

garija ir Rusija gimim

Sąryšyje su gimimais:

Po įžymaus susituok

po aštuonesdešimtuos

onomiškos pervartos,

skaitlius susituokim

hių. Antras susituok

pe 1902 ir 1903 metų.

no nupuolimas įvyko i

zasių turi būt prisk

1902-1903 metais. Sum

mažiau pramoningas i

mirbyste. Germani

guli nuo ekonomiškų

pirma aprūpinę sau m

na vaizbos ir pramon

us. Tačiau jeigu sus

klausimas, kodėl sk:

Į tą klausimą Ro

stose susituokimus

oma, verčia vyriškos l

sau buvį. Toliau

nių ir miestus. Tą

umo jaunimas traukia

nių skaitlius pasidi

aitlių.

Lygiai kaip susituo

iko padėjimo. Gim

reikia visados ir pask

emok yra skirtumai ta

kiekvieno 1000 gyv

stijoje—36,1; Šved

Vienok kas gal pas:

gerbuvio Rusijoje?

al Vokietijoje ir Fran

tematiško pereitinėji

lgarijoje 1900 metais

skaitlius 1905 me

no 96, ant 34,4, Fran

iš to sekantį išnešim:

iose naikina tikėjim

ra suteikia žmonijai

esle mano panašiai k

skaitliaus Vakarų I

oms laipsnio vienur i

ik Mengris žiūri į da

mintinga «lytiška poli

niškų rankų. Darl

kti turinčiųjų klesą,

iškalno apibrieztų

verališkos ir materije

ad žemsnieji klotai

sekti augštesniuosius

prabežiudami skaitli

Sykiu su mažėjim

skaitlius. Juo mažiau

gana geresnias

tojai prižiūri, juo š

nsan gštesnioji kult

iko užlaikymą gyvas

Rusijoje gimusių l

000 pripuola 33,8 mir

metais buvo tik 19,9,

sumažėjimas yra
ukinėti į rinkėjų
po vyriausiųjų
cenzusą pražu-
ažėjimo buvo nu-
s į reikalus ir li-
nki.

skvoj ir Odesoj,
didatas Ščepkin
Odesoj laimėjo
a reikšmingesni
pirmesnius savo
alininko. Odes-
olas Tolmačevas
os laikraščiams
paminėti jo var-
s šalininkams,
alsavimą ir tai
o miesto gatvė-
ikalaujanti nuo
s savo turtu ir

d rinkimai pa-
ves. Laimėji-
mą spalvininkų

tai dideliuose
tai buvo nus-
istų įstatymų,
i rinkimų ku-

žia,

lgūnas.

aus iš mi-

mų faktą
a tai pas-
mo. Vie-
l. Vidu-
eikia ma-
inių val-
odo, kad

Bulgarija ir Rusiją gimimais pralenkia visas kitas Europos valsty-

Sąryšyje su gimimais autorius skaito ir skaitlius susituokimų.
Po įvykimo susituokimų skaitliaus sumažėjimo, kuris užsižy-
ėjo aštuonesdešimtuosiuose metais pereito metšimčio iš priežasties
ekonomiškos pervartos, nuo tų metų iki pabaigai pereito šimtme-
to skaitlius susituokimų palengvėle kilo daugelyje Europos val-
stybių. Antras susituokimų skaitlinių sumažėjimas matomas vėl
tarpe 1902 ir 1903 metų. Autoriaus nuomone toksai ūmas po ky-
limo nupuolimas įvyko iš gilių vidurinių priežasčių. Prie tokių
priežasčių turi būt priskaityta nupuolimas vaizbos ir pramonijos
1902-1903 metais. Sumažėjimas susituokimų beveik visai nepalie-
ta mažiau pramoningas šalis, kur didžiama visuomenės užsiima
amdirbyste. Germaniškoj ir romaniškoj tautose susituokimai
priguli nuo ekonomiškų santikių; tuose kraštuose jaunimas tuokia
a pirmą aprūpinę sau medžiagišką būvį. Iš tos priežasties nupu-
olimas vaizbos ir pramonijos žymiai atsiliepia ant susituokimo skait-
liaus. Tačiau jeigu susituokimų skaitliai priklauso nuo gerbuvio,
tai klausimas, kodėl skaitlius gimimų pas slaviškas tautas dide-
stį į tą klausimą Roesle atsako išaiškinimu, kad slaviškuose
kraštuose susituokimus daugina jau ne gerbuvis, bet skurdas, kuris,
tačiau, verčia vyriškos lyties jaunimą tuoktis, kad pagerinti pas-
pūti sau būvį. Toliau susituokimus daugina taipgi išeivystė iš
kaimo į miestus. Tą parodo sulyginimas miesto su kaimu. Iš
kaimo jaunimas traukia į miestus ir tokiu būdu miestuose susituo-
kimų skaitlius pasididina, sumažinant kaimo susituokimų
skaitlių.

Lygtai kaip susituokimai, taip ir gimimai priguli nuo ekono-
miško padėjimo. Gimimų skaitliaus nupuolimas krizi laikais ap-
rašoma visados ir paskui krizii praėjus vėl pasididina. Ir čia
reikia yra skirtumai tarpe įvairių kraštų. Rusijoje 1900 metais
ant kiekvieno 1000 gyventojų buvo 48,7 gimimai; Vengrijoje—40,6;
Vokietijoje—36,1; Švedijoje—27,9; Francūzijoje—22,4.

Vienok kas gal pasakyti, kad augštas gimimų skaitlius pačina
nuo gerbuvio Rusijoje? Logiškaai sanprotaujant, reiktų manyti,
kad Vokietijoje ir Francūzijoje gimimų skaitlius pula iš priežasties
sistematiško pereitinėjimo į nedateklus ir skurdą žmonių. Kada
Bulgarijoje 1900 metais ant 1000 gyventojų pripuolė 39,5 gimimai,
o tas skaitlius 1905 metais pasiekė jau 40,4, Vokietijoje nupuolė
nuo 36,1 ant 34,4, Francūzijoje—nuo 22,4 ant 21,2, tai Roesle išve-
ia iš to sekantį išnešima: «Kultūros progresas kaskart platesnėse
miniose naikina tikėjimą į palaimą iš didžių šeimynų, o sykiu kul-
tura suteikia žmogui būdus mažinimo gimimų skaitliaus». Čia
Roesle mano panašiai kaip ir Mengeris, kuris skirtumą tarpe gim-
imų skaitliaus Vakarų Europoje ir Rytuose randa nelygybėje kul-
tūros laipsnio vienur ir kitur ir ekonomiškio padėjimo sąlygose.
Tik Mengeris žiūri į dalyką iš politiškos pusės, tvirtindamas, kad
išmintinga «lytiška politika» privalo remtis aprubežiuoimu darbi-
ninkų rankų. Darbininkiška klesla tame atvejuje privalo pa-
tekti turinčiųjų klesla, kuri pataikė aprubežiuoti vaikų gimimus
išiškalo apibriežtų rubežių ir tokiu būdu pasiluosuoti nuo
morališkos ir materijališkos sunkinybės. Roesle irgi tvirtina,
kad žemsnieji klodai su kulturišku kylimu vis labiau pradeda
patekti augštesnius klodus lytiškuose santikiuose, išmintingai
aprubežiuodami skaitlius gimimų.

Sykiu su mažėjimu skaitliaus gimimų, mažinasi ir mirimų
skaitlius. Juo mažiau kūdikių gema, juo mažiau jų miršta, nes
pirmąs gauna geresnias auklėjimo sąlygas, juo rupestingiau ji gim-
dotojai prižiūri, juo šeimynoj yra mažiau mažų kūdikių. Paga-
liausiu gštesnioji kultūra, kuri sumažina gimimus, pati per save
labo užlaikymą gyvasties gimusių kūdikių.

Rusijoje gimusių kūdikių daugiausiai miršta. Ant kiekvieno
1000 pripuola 33,8 mirimai, kuomet Vokietijoje—tiktai 22,2; 1905
 metais buvo tik 19,9, o Francūzijoje tais metais tiktai—19,6.

Kultūra beabejo kyla tarp žemesniųjų žmonijos klodų sykiu
su žmonių judėjimu, perduodant žemesniai kleslai augštesniosios
paprūcis, bet tas eina labai lėtu žingsniu, negali būt tikra prie-
žasčia gimimų mažėjimo ir mirimų dauginimosi. Skurdas ir neda-
teklus tarpe darbininkiškos kleslos daugiausiai tame sveria.

SAJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimai.

46. Oct. 31, 1909 P. K—tas buvo susivažiavęs Brooklyn, N.Y.
dėl peržiūrėjimo legitimacijų apsiėmusiųjų kandidatų, peržiūrėjimo
legitimacijų kompententiškuosius draugus pastatė į kandidatus.

Forma blanka dėl rinkimų tapo pasiūsta dėl atspausdinimo
administracijai 2.XI.09.

47. 7 kp. įnešimai kaslink išrišimo dr. Graičiūno klausimo
tapo paduoti P. K—tui.

Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis.

L. S. S. A. Viršininku Rinkimai.

Blanka su kandidatų vardais dėl balsavimo jau tapo išsiunti-
nėta. Kuopų sekretoriai, jei nėra arti kuopos surinkimo, turi
sušaukt EXTRA susirinkimą. Balsavimas pasibaigs Gruodžio
18-tą dieną. Sugražintos po gruodžio 20 d. š. m. blankos nebus
priskaitytos.

Kuopos ir pavieniai, neaplaikę blankos teiksias tuojaus pas
Centro sekretorių atsišaukti. (Negavusieji blankos galės išsikirpt
stačiai iš «Kovos» N47 (ant 750 pusl.) ir balsuoti pagal paįškinimą.
Red.).

PAAIŠKINIMAI: 1. Balsuoti reikia slaptai ant popieriu-
kių rašant to kandidato vardą, kuris balsuotojui išrodo atsakančiu
į tą įstaigą, kurios kandidatai yra renkami. 2. Kiekvienas na-
rys tegali balsuoti tik už vieną kandidatą į sekančias įstaigas: re-
daktorius, sekr., administr., R.R.K. Pirmsėdis, R.R.K. sekreto-
rius ir R.R.K. išdininkas. Balsuoti sykiu už tris kandidatus rei-
kia į sekančias įstaigas: Pildantysis Komitetas ir Literat. Komitetas.

Kuopos komitetas turi teisingai blanką išpildyti ir vieną pasi-
laikyti pas save, kitą gi pasiūsti pirm augščiaus nurodytos gruod-
žio dienos Centro sekretoriui.

Pasekmės nominacijos, kaip greit pabaigsiu tvarkyti,—tilp
«Kovo».

Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Dar Agitacijos klausime.

Agitacijos nuoseklumui ir išnašumui daug ko reikia. Tarp
kitko reikia 1) kad agitaciją vestų tam tinkanti žmonės, susipaži-
nę su skelbiamomis idėjomis ir pasišventę dalykui, kurį mano (ku-
nyti ir 2) kad agitacija būtų vedama sulyg tam tikrų išanksto jau
išdirbtų plėnų. Nėra abejonės, kad tik ką paminėta sąlyga ištaria
galutiną sprenidą link agitacijos išnašumo bei naudingumo.

Kad išmintinga agitacija praplatina idėjas, kad ji būtina
reikalinga visoms pažangioms organizacijoms—apie tai negali būt
kelios nuomonės. Tą patį pripažino ir V.L.S.S. susivažiavimas ir
rado reikalingu Sąjungai užlaikyti organizatorių-agitatorių. Vie-
nok tas, kaip matome, nėra ikunyta: stoka pinigų priverčia są-
jungiečius kol—kas atidėti galutiną to klausimo išrišimą į «dežutės
apačią», nors tai pavienės kuopos, tai rajonai jieškinėja kalbėtojų,
geidžia kokiū—nors būdu gyvu žodžiu veikti tarpe žmonių, aiškinti
jiems keblius mūsų draugijinio surėdymo klausimus ir daugini są-
jungiečių skaitlių.

Tiesa, kalbėtojų mes turime daug; bent daug yra žmonių, ku-

rie ant estrados daug pripasakoja, bet maž-ką tepasako; išsirėkauja kiek tik nori, išsikoluoja, betaikaudami į žemus liaudies jausmus, ir igija garbę kalbėtojų, pagarsėjusių «visoje Amerikoje». Neužginėjame, kad iš jų dėkos kartais pasidaugina kuopos sąnarių burelis, vienok pavelytina abejotina abejoti kas link tų naujų socialistų susipratimo. Galų gale, ištikus kokiam nors nesupratimui, tokie pragarsėję kalbėtojai-agitatoriai patį pasirodo kas buvę: vienas už savo darbus dėkavonės negavęs ir pertai prasišalinęs antras pamatęs, kad jo politikavimai tapę permatyti, pagrąšina Sąjungai ardymu, trečias vėl ką nors išgalvoja. Juk ir tiesa: kokie yra agitatoriai, tokie ir jų pasekėjai. Tatai matome, kad panaši agitacija, t.y. agitacija nesutvarkyta, nesuorganizuota, nevisados tėra naudinga, o kartais—net ir tiesiog nepageidaujama.

Vienok agitacija gyvu žodžiu yra reikalinga. Juo nuosekliau ir išmintingiau bus vedama agitacija, juo greičiau augs sąjunga, o su jos augimu platisis darbininkų tarpe susipratimas, plėtosis jų regradis, eis šviesyn jų apsvaiginta ir apmirusi mintis. Kokių gi būdu galima būtų tai įkūnyti?

Man matosi, kad žemiaus išdėstytas plenas bus geras. Paduodu jį ne nuo savęs: tą sumanymą įnešė 2 LSS kuopa į paskutinę VII rajono konferenciją, laikyta 29. X. Edwaadsville, Pa. Nėra abejonės, kad tas sumanymas bus pridnuotas pačios konferencijos ant apsvarstymo; vienok aš, kaip pirmutinis jo padavėjas, atsi-drašinu plačiau tą pleną paaiškinti, idant draugai galėtų išanksto jį apsvarstyti ir, jei ras jį priimtiniu, įkūnytų, kuomet jis bus apskelbtas taisyklišku keliu. Dalykas štai kame.

Prie «Kovos» iki IV susivažiavimui buvo «agitacijos fondas»; dar draugo P. Dubicko atskaita minėjo apie \$4.64 (jei neklystu); buvusius tame fodne. Tad reikia tas pagaišęs fondas atgaivinti ir išrasti nuolatinis šaltinis, iš kurio būtų semiami pinigai agitacijos reikalams. Tas galima šitokiu būdu padaryti: kiekviena kuopa, turinti 10 ir viršius sąnarių, kas menuo moka į agitacijos fondą ne mažiaus 50c., kuriuos galima semti iš bilekokių šaltinių: paskaitų, balų, teatrų, knygų pardavinėjimo ir t.t. Sąjungoje atsiras bent 100 kuopų, turinčių po 10 ir viršiaus sąnarių, tokiu būdu susidarys kas mėnuos \$50.00 ir viršiaus užlaikymui organizatoriaus-kalbėtojo. Paminėtinos yra dar sekančios taisyklės:

1. Agitatorius organizatorius turi būt žmogus išsilavinęs, iškalbus, darbštus ir gerai Sąjungai žinomas.
2. Jį išrenka ar tačiaus nusamdo Veikiantysis Komitetas po draug su Pild. K-tu.
3. Centro sekretorius (ar gal tam tikra ypata) išdirba kas mėnuo maršrutą tokiam agitatoriui: prie maršruto išdirbimo prisideda kuopos ir rajonai, kurie nurodo C. Sekretoriui (ar kitai ypatai), kokiose vietose yra reikalinga surengti prakalbos, kur kuopos silpnai tesilaiko ir t.t.

4. Agitatorius turi būt apmokamas, bent \$40.00 į mėnesį.
5. Agitatorius kas mėnuo išduoda pilningą atskaitą iš savo veikimų Centro Sekretoriui, kuris atskaitos ištrauką pagarsina «Kovoje».

Kelionės lėšos, jei neperviršija \$5.00. apmoka rajonas ar kuopos, kur atkeliauja agitatoriai, kas yra viršaus \$5.00—apmokama iš Agitacijos fondo.

7. Agitatorius privalo organizuoti knygynus, skaityklas, skaitymų ratelius, davinėti reikalingas instrukcijas kuopų viršiniams ir t.t. ir t.t.

8. Agitatorius užrašinėja «Kovą», pardavinėja Sąjungos išleistas knygas, kaip lygiai ir kitokias, kurias įteikia jam Sąjunga. Už naujus prenumeratorius ir parduotas knygas agitatorius gauna tam tikrą nuosimtį.

9. Jei agitatorius pasirodo netinkančiu, ir darbas nėra ganėtinai naudingas, Veik. K-tas su Pild. K-tu turi tiesą jį prašalinti ir į jo vietą išrinkti naują.

Tiek tepaduodu to pleno. Neabėjoju, kad Draugai atkreips į jį savo atyždį ir rimtai apkalbės tą klausimą: išreikšus už ir prieš, bus matoma, ar daug sąjungiečių pripažis reikalingu užlaikyti tokį darbininką, ar ne. Antra puse vertus, jei tas sumanymas būtų priimtas, nėra abejonės, kad sąjunga žymiai pasikels iš daugelio atžvilgių, bus investas naujas ir gyvas veikniys mūsų švietimosi darbe.

Sumanytojas.

DARBININKO KRONIKA.

Cherry, Ill. valst., lapkaičio 13 dieną St. Paul anglių kasyklėse žuvo apie 400 suviršum darbininkų. Keletą užmuštų ir sugedintų kūnų išimta, bet iki 15 d. š. mėn. kasyklėse lieka da 373 darbininkai. Iš žuvusių žmonių daugiausiai atėviai. Kadangi kasyklėse smarkiai išsiplėtojo gaisras, sunku prieti gelbėti nelemto surėdymo aukas. Abejotina, kad galima bus ką-nors gyvu išgelbėti. Pasibaisėtinų scenų aplink kasyklas negalima nė aprašyti.

Atsibuvančioje, Toronto, Kanadoj, A. D. F. organizacijos konvencijoje buvo bandyta sukelti neapykantą priešai socialistų delegatus ir tam tikslui paleista paskelbos, kad socialistai nori suardyti konvencijoje tvarką užsipuolimu ant S. Gomperso, bet tas nenusisekė, nes socialistai—delegatai atlikę savo posėdį Labor Temple, nutarė reikalauti konvencijoje vien tik demokratiškos valdomosi formos organizacijoje, t.y. visuotino balsavimo, ir kad organizacija priimtų rezeliuciją reikalaujančią produkcijos ir įrankių atidavimo į visuomenės rankas.

Elektrotechnikai, kurpių ir bravarų darbininkai taipgi reikalauja, idant tos pramonijos šakos būtų pervestos visuomenės nuosavybėn.

Tarpe 50-čio paduotų konvencijai įnešimų, randasi ir reikalavimas, idant A. D. F. prisidėtų prie tarptautiško Europos profesionalinių sąjungų kongreso.

Ohio velstijoje, Flushing miesto valdyba perėjo pastarais rsnikimais į socialistų rankas. Miesto majoras, 6 rodininkai, maršalka, taksorius ir du mokyklos direktoriai—visi socialistai. Pradžia nebloga.

Iš kareivio laiško.

Gyvenau prie tėvų ir jaučiausi laimingu, bet ta laimė greit praėjo; pakliuvau kariumenėn, kur jau žmogus neyra žmogum, bet gyvuliu paverčia.

Jaunikaitis patekęs į kareivius nežmouiškai temdinamas, kol visai nenustoja sveiko proto ir jausmų, kuriuos iki tol turėjo.

Apvilktas žmogžudiškais rubais sykiu nustoja kokios-nors savistovios laisvės, palieka vergu. Jam daleistina tik mokytis to, ko jį mokina, dirbti tą, kas paliepta ir prisakyta, nors būtų niekšiškiausias paliepimas, turi jį sąžinės prastojęs išpildyti, nors prisieitų žudyti tėvas, motina, geriausi draugai ar giminės—tai kareivio pareiga.

Iš kudikystės esi pripratęs valdyti save pamokinimais «mylėk savo artimą», nedaryk kitam to, kas tau negerai. Iš kareivio tuos persitikrinimus, tas nuomones išplėšia, atima ir išnaikina visokį doros pajautimą ir žmoniškumą. Vargas ir žiaurybė padaro be jausmo. Ir tai jau kareiviui pripazinta

kokią tai gerą... Nors didžia...
nktį su viena n...
dovėk ant sargy...
pas ukininką turi...
lietaus, kareivi...
donų valdžia da r

Vargo ir kar...
mo ir aklo pakl...
kais jausmais, b...
Bet valdonai gali...
nes tik tų žmoni...
Tačiaus galėjo ta...
tinai. Jau ir da...
pradeda susipras...
gu tik revoliucija...
apveikti su kariu...
maži kurstytoju...
kareivių laukia v...
stoti už šventą t

Ypač mūsų...
bužių neduoda, l...
ti, jeigu nėra už...
puvusius, tai at...
gauni kokį dral...
matydamas ir...
mus ir skriaudė...
prasti.

Laimingi ti...
nškos tarnysto...
vergijos, kokioj

Pastaba: Š...
iš miesto Aleks...
mane, nuorašą

M
(Pirm

14-27-1
lietuviams: Ka
16-29-1
17-30-1
Marksui ir En
18-1 (gr
ant caro Aleks
19-2-18
20-3-18
ir ginklai atin
je) kaip ve
Aleksandra II
21-4-1
22-5-1
teriškam mok
Kauno gub.)

nd Draugai atkreips
nų: išreiškus už ir
žys reikalingu užlai-
is, jei tas sumany-
a žymiai pasikels iš
veikinyms mūsų švie-

Sumanytojas.

IKA.

Paul anglių kasyk-
tą užmuštų ir su-
cūse lieka da 373
ateiviai. Kadangi
ieiti gelbėti nelem-
; ką—nors gyvu iš-
las negalima nė

F. organizacijos
priešai socialistų
i socialistai nori
S. Gomperso, bet
au posėdį Labor
ik demokratiškos
alsavimo, ir kad
duktijos ir iran-

ikai taipgi reika-
visuomenės nuo-

andasi ir reikala-
Europos profes-

o pastarais rso-
odininkai, mar-
visi socialistai.

u, bet ta laimė
žmogus neyra

ti temdinamas,
uos iki tol tu-

istuoja kokios-
daleistina tik
i ir prisakyta,
inės prastojes
iausi draugai

amokinimais
negerai. Iš
iplėšia, atima
nų. Vargas
ui pripažinta

nt kokių tai gerą ypatybę, kad jis nebijo nė šalčio, nė karš-
čio. Nors didžiausias šaltis, ar rudens darganos, dieną ar
naktį su viena miline sermėga ir tankiausiai batais be padų
stovėk ant sargybos, neišleisdamas ginklo iš rankų. Da šuo
pas ukininką turi budą, bei šiltesnę vietą pasislėpti nuo vėjo
ir lietaus, kareivių, už aukavimą gyvasties ir sveikatos, val-
donų valdžia da mažiau rupinasi ir paiso.

Vargo ir kančių kareivį išmokina, kaip lygiai nuolanku-
mo ir aklo paklusnumo; jis tur likti ne žmogum, su žmogiš-
kais jausmais, bet nebyliu, aklu ir kurčiu įrankiu valdonų.
Bet valdonai gali daryti tokiais pavirkliais savo įrankiais žmo-
nes tik tų žmonių tamsumui ir nesusipratimui pasidėkavojant
Tačiau galėjo tas buti iki šių laikų, bet negalės taip buti am-
žinai. Jau ir dabar daugelis kareivių pradeda pažinti save,
pradeda susiprast, kas tikrai yra jų priešu ir prispaudėju. Jei-
gu tik revoliucija atsikartos, jau valdžiai nebus taip lengva ją
apveikti su kariumenės pagelba, jau kariumenėje randasi ne-
mažai kurstytojų ir susipratmą platinančių. Jau daugybė
kareivių laukia valandos, kad galėtų savo troškimus išpildyti,
stoti už šventą teisybę ir laisvę.

Ypač mūsų pulke kareivių padėjimas apverktinas; dra-
bužių neduoda, liepia savais dėvėti, bet iš kur tuos savus gau-
ti, jeigu nėra už ką nusiprikti. Jeigu kam duoda kokius sup-
puvusius, tai atrokuoja iš gana menkutės algos, t. y. už algą
gani kokį drabužį. Tokiose sąlygose gyvendamas žmogus,
matydamas ir jausdamas nežmoniškus valdininkų išnaudoji-
mus ir skriaudas, nors ir be žmogiškų reikalavimų turi susi-
prasti.

Laimingi tie jaunikaičiai, kurie bėgdami nuo kariume-
nškos tarnystos, apleido savo tėvynę, išvengdami tos baisios
vergijos, kokioj reik gyventi carui tarnaujant.

Kareivis, *Juryis Kriš—nas.*

Pastaba: Šitą laišką gavau nuo kareivio iš Kaukazijos,
iš miesto Aleksandropolio. Laiškas paties rašytas liekasi pas
mane, nuorašą pasiunčiu «Kovai».

A. J. Neris.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji ekahtinė yra senojo ekahtiaus, antroji — naujojo.)

Lapkričio mėnuo.

14-27—1894m. Caras kątik apsipačiaavęs daro mylistą
lietuviams: Kaune paleisti 57 vagys.

16-29—1831m. Prasidėjo pirmieji lenkmečiai.

17-30—1847m. «Komunistų suvienijimas» paveda
Marksui ir Engelsui parašyti manifestą.

18-1 (gruod. n. s.) 1879m. Nepavyko pasikesinimas
ant caro Aleksandro II, važiuojant geležinkeliu.

19-2—1879m. Išardyta dinamitu caro trukis.

20-3—1831m. Lyono (Prancuz) darbininkai nuveikti
ir ginklai atimti. 1859m. Pakartas John Brow (Ameriko-
je) kaip verguvių priešas. (žur. V mėn.)—1879m. Caras
Aleksandra II. prašo visas luomas gaudyti revoliucionierius.

21-4—1798m. Mirė garsus mokslinčius Galvani.

22-5—1893m. Caras liepia išduoti iš izdo pinigus mo-
teriškam mokslo klioštoriai Antaleptuose (Ežerėnų) pav.
Kauno gub.)

L. S. D. P. Naujas Sumanymas.

Pastaruoju laiku Antanas B., kaipo speciališkas Lietuvos
Social-demokratų Partijos Centro Komiteto igaliojinis (delegatas)
užsieninose, pervažiuodamas per Europą, užvažiavo į Tilžę. Čia
jis aplankė draugus ir L.S.D. Partijai simpatizuojančias ypatas,
pranešdamas jiems apie politišką Rusijos ir sykiu Lietuvos padėji-
mą, o taipgi apie L.S.D.P. darbavimąsi.

Sulyg nuomonės drg. B. svarbiausias uždavinys—tai teoretiš-
kas lavinimas narių ir tam reikalui projektuojama L.S.D.P. leidi-
mas vidutiniai išlavintiems darbininkams laikraštis, kuris žada
pradėti eit į vietą buvusios «Žarijos». Tam tikslui jau susitvėrė
literatų kuopelė, kuri rūpinasi sumanymą įvykdyti. Jeigu pasiro-
dys užtektinai medžiagiškų ir literariškų, ypač medžiagiškų spēkų,
tai su pabaiga šių metų pradės eiti teoretiškas (... Red.) mėnesi-
nis laikraštis. O kad šį L.S.D.P. sumanymą surealizuoti atsakan-
čiai, A. B. kreipiasi L.S.D.P. vardu į draugus ir prijaučiančius
tam su prašimu paremti ir palaikyti tą reikalą.

J. Lapinas.

Emil Haecker

Žmoniu Karas.

Vaiždelis iš XIII ir XIV metš. Socializmo Istorijos.
Suletuvino J. B. S.

Nusileidžiančios saulės raudoni spinduliai, persiplėsdami
per išsikerjusių senų kaštonų rausvai—žalius lapus, puolinėjo
ant pilkų akmeninių vienuolyno murų ir auksavo vienuolyno
sode augančius pomarančių, citrinų, figų ir alyvų lapus... Pra-
kaitas sriovėmis tekėjo veidu sodauninko, kuris baigė sode
dienos darbą, retkarčiais mėtydamas savo nekantrius žvilgius
link nusileidžiančios saulės, rodos, pykdamas, kad ši nesiskubi-
no pasislėpti. Iš kopyčios plaukė balsai vakarinės charališ-
kos giesmės, giedamos moteriškais balsais, ir skambėjo nesu-
judinamoj kaimo tyloj ir kaitriam vasaros vakaro ore ant ap-
linkinių kalnelių ir klonių, ant kalnų ir kaimų, lyg kregz-
džių lizdai prilipdintų prie uolinių kalnų šonų. Sodauninkas
jautrioms ausimis gaudė tuos balsus, tarsi norėdamas iškirs-
tyt sąlydžiai sumišusius balsus ir rasti juose balą vieną—vie-
ną...

Galų gale, raudonoji saulės galva pasinėrė užkalnėj, gies-
mės balsai nutilo, tyla ir prieblanda apsupo savo vestyklais so-
dą ir vienuolyno murus, kuriuos apiejo sidabrinė šviesa mė-
nulio, žibančio tamsiai—mėlynoy padangėj tarpe keliu nedrąsiai
pasirodančių žvaigždžių. Jaunas sodauninkas paliovė dir-
bęs kaip tik nusileido saulė. Atsigulė aukštieninkas ant ve-
jelės ir įsiziūrėjęs į iškaišytą žvaigždėmis padangę, traukė į sa-
vo krutinę atvestantį orą sykiu su svaiginančiais aromatiškais
vasaros vakaro kvapniais. Vienuolyno languose žiburiai jau
seniai užgėso, o sodauninkas dą ką—tik pasikėlė nuo savo ža-
lio patalo ir nuėjo į vienuolyno kiemą. Čia sidabrinė mėnu-
lio šviesa apšvietė visą paveikslą patogaus jaunikačio, kurio
gražią galvą dengė juodi, garbiniuoti plaukai, nupuolanti net
ant pečių. Iš po tamsių stambių antakių žibėjo dvi juodos
ugninės akys, pilnos užsimatymo ir stropumo, retkarčiais už-
siliepsnojančios geismo liepsna.

Kopėčiomis, pastatytomis prie apsupančio kiemą muro,

nulipo jis augšty n prie kertinio vienuolyno lango. Nusistvėrė rankomis už geležinių grotų prisilenkė prie lango ir per jį tylomis paleido į vidų kelis žodžius:

—Sveika skaisčioji aušrine, kuri man vakaro laiku teiki.

Už grotomis apipinto lango sumirgėjo baltas žmogiškas paveikslas.

—Sveiks—atsiliepė tylus, bet karštas, pilnas suvaržyto ilgėsio ir troškimų moteriškas balsas. — O, esi mano ištroškusi sielai gaivinančia rasa, tu kasnakt ateini prie mano lango. Nuo kada apsigyvenai tuose vienuolyno muruose, nuo tada jaučiu džiaugsmą, bet sykiu ir neišturiamą neramumą. Kas tu esi, jaunikati, kuris atskleidiai man naują pasaulį, kuris paleidai iš nelaisvės pančių mano dvasios sparnus, tu neši man mintis, kurių pirma niekad negirdėjau, tu skelbi dievišką valstybę, apie kurią iki šiol niekas nekalbėjo. Kas tu esi? Nes nors prastas rubas tave dengia ir dirbi sunkų darbą, neesi prastuoliu. Ant tavo augštos kaktos spindi genijus, o tavo žodžiai nėra žodžiais berno. Atskleisti nenori savo paslapties, bet aš matau, kad neesi tu, kuo persistatai žmonėms. Kuo esi, jaunikati?

—Gražioji vienuole, neklysti. Neilgai trukus ateis laikas, kad pažįs mane pasaulis tikram mano pavydale. Šiandien turiu da tylėti ir slėpti save nuo žmonių.

—Bet ne nuo manęs. Man gali pasakyti, man gali atskleisti savo paslaptį. Mano lupos neišleis jos, nors ir torturo to reikalautų.

—Margarita! tau atidarysiu savo širdį, nes jau seniai norėjau tą padaryti, bet abejoju, kad mane suprast norėsi, bijoju, kad šis langelis neužsidarytų man ant visados. Vienok šiandien jau pažinau tavo sielą. Taigi klausyk: Neesu prastu bernu. Esu ponas, ir vardas mano yra Dolcino, paeinu iš ponų giminės Torniellich iš Navory. Mano tėvas buvo maldingų pustelninku, bet mokslinčium ir žmonės iš Verceles ir apielinkės jį gerbė, nes anam krašte netoli kaimo Prato jis su mano motina tyruose gyveno. Tėvas suteikė man gerą išauklėjimą ir pradinį mokslą, paskirdamas dvasiškajai luomai, į kurią mane rengė nuo pat jaunystės Vercelej. Iš ten pri buvau į Tridentą, kur kaipo naujokas buvau priimtas Frančškonų vienuolynan. Čia prasidėjo mano dvasiškos kovos laikai. Jau sakiau tau, kokis buvo mokslas ir užmanymai švento Frančškaus iš Assyzo. Jis norėjo prašalinti tarpe žmonių nelygybę, panaikinti viešpatavimą vieno žmogaus ant kito, panaikinti baudžias, išnaudojimus ir priespaudą, įgyvendinti teises bendros nusavybės ir sugražinti žmonijai piramųjų krikščionių gyvenimo budą. Tam tikslui jis įsteigė vienuolių draugiją, kurios pereiną buvo skelbti švento Frančškaus mokslą ir naikinti išsiplėtusių pikta surėdymą. Skurdžiai darbininkai, daugiausiai audejai, susirišo į draugijelę ir sutvėrė trečią šv. Frančškaus «zokoną», kuriems ir buvo duotas vardas tercijarai. Jų pereiną buvo sukelti visą pavergtąją žmonių kovon už žmonių lygybę, laisvę ir tikrą meilę tarp žmonių. Nestebėtina, kad dykaduoniai, išnaudojanti dirbančiuosius žmones, griebėsi už aštriasių priemonių, kad šv. Francsumanymus panaikinti. Padarė Loterone savo susivazia-

vimą ir nutarė panaikinti šv. Franc. brolijas. Šventas Frančškus matydamas, kad jo brolijų spēkos menkos, kad apeikti antikristą, smaugiantį žmoniją, susitaikė su bažnyčia, tikėdamas, kad veikiant viduje bažnytinės organizacijos lengviau galės savo tikslą atsiekti ir bažnyčią pastatyti į tikras vėžias.

Bet jis labai apsiriko. Rods, popiežius jo broliją pripažino, bet prieš mirsiant pats šv. Franc. pastebėjo, kad jo veikalas likosi sudarkytas. Tiesa darbininkai—«tercijarai» la laikėsi jo mokslo, bet prakeiktieji «lazzaronai» dykaduoniai ir tinginiai iš brolijos padarė ubagų draugiją, gaują tranų, gyve nančių svetimo triuso vaisiais. Juk da nepraejo 70 metų nuo šv. Franc. mirties, o kaip liudną paveikslą perstato jo veikalas? O bažnyčia? Rods į du metu po mirties pripažino šv. Frančškų šventuoju, bet jo mokslą sumynė ir vis kaip ir buvo pilna puvėsių pasiliko. Bet šv. Franc dvasia gyvuoją. Jo sutvertoj brolijoj įvyko skylimas, nes doresniųjų brolijų dalis nenori sekti pėdomis tranų, gerbiančių Romos tyronų ir žmonijos išnaudotojų. Tie broliai vadinosi spiritualai arba fraticelliai. Jų pusės prisilaiko tercijarai, ir musų vienuolyne buvo keletas fraticellių, kurie vienok bijojo atvirai pasirodyti su savo nuomone, kad nepatekti į budelių rankas. Nuo jų ir aš viską patyriau.

(T. B.)

Korespondencijos.

Kenosha, Wis. Spalio 30d. 8 val. vakare Columbia Hall, atsibuvo 58 kp. L.S.S.A. visuotinis susirinkimas. Kalbėtoju buvo du, iš Chicagos J. Krumas, kalbėjo apie tautas, prieš Kristaus gimimą ir po. Vsiems labai patiko kalba, nes dasižinojo, tiesybe, ką slepia dvasiškija. S.J. Dargužis iš Milwaukee, kalbėjo apie Maskolijos šalį ir laisvąją Ameriką, patiko taipgi visiems. Žmonių buvo apie 100, aukų surinkta \$2.00, aukos apverstos ant apmokėjimo kuopos iškašų q. Literaturos parduota už 70c. Vienas narys įstojo į kuopą.

K. B.

Plymouth, Pa. Darbai pas mus, anglių kasyklėse prastai eina: dirba 3 dienas savaitę, uždurbiai blogi, ir darbo sąlygos blogos, pertai, kad daug žmonių yra susikimšę darba vietose, ir neturi vienybės, tad ir darbininkų padėjimas yra blogas. Bet nežiurint į blogus darbus ir uždurbius, žmoneliai atliekamąjį laiką praleidžia gana linksmai smuklėse prie rudžio ir kazirų su dideliais trukšmais; per tad ir visokių nelaimių tankiai atsitinka, iš kur apturime nuostolius ir pažemimą svetimtaučių akšje, o kiek tai susikrimitimų ir barnių pakyla šeimynose?

Ar nelaikas mums susiprasti ir pamesti panašius užsiėmimus, ar negalime ką geresnio, naudingesnio nuveikti musų ir visuomenės labui. Jeigu galime užlaikyti bažnyčias su kunigais ir jų gospadinėmis, ir 25-nis lietuviškus karčiamninkus, kodėl negalime užlaikyti gerą mokslainę, arba svetainę įsteigti susirinkimams laikyti, teatrąms lėšti arba nors didelį viešą knygyną įkurti, iš kurių apturėtume naudą šimteriopą.

Berods, bandėme atlikti, vieną svarbų užmanymą, apvaikš

mkaktuves, 40
ojas. Bet gaila,
e, nors keturios
ais dolerių musų
mų didelį apvail
minas: Užsikvie
lus, William's i
mas ir kiti lietu
mių kunigų įte
oje dalyvausit a
je, kad butų i
stama kalba, ka
kelonės kaštus
gu) jokios nau
ar apie 40 žodži
antame, taip pas
tatydamas už ka
toj perstatė šiand
kas darbininku
mes turime elgti
Tolesniai aškir
ne nuo dvasiškių
magino šviestis, le
nizaciją, nes tik į
gyvenimą. P. Šle
kiti verkia». I
u užsilaikimas, išir
lietuviškų susir
vietinės LSS ku
ir mes susipras

Baltimore, Md.

Prakalbos ir vakar
«Magzas». Vakar
Vaidino kuopos
sta, P. Grinius,
įsij savo roles at
tami tipiškai atliko

Prakalbas laikė
viestasis iš Bro
stojas kalbėjo api
tik dalyvaudami p
priespaudų. J. Ka
rišką, kurios lais
«laisvės» nuo
kodėl mes turėjo
Ameriką ir ką

ventas Fran-
kad apveik-
žnyčia, tikė-
ijos lengviau
ikras vėžias.
rolija pripa-
kad jo veir-
roicijarai» lai-
kaduoniai ir
trany, gyve
šjo 70 metų
rstato jo ve
ies pripažino
ė ir vis kaip
vasia gyvno-
esniųjų bro-
omos tyroną
ritualai arba
sų vienuoly-
virai pasiro-
nkas. Nuo

si ankaktuves, 40 metų, Lietuvių Emigracijos į Suvienytas
bet gaila, kaip greit užmanėme, taip greit ir sukly-
nors keturiuos draugystės aukavo po \$100, su keturiais
dolerių mūsų rengėjų komitetas ėjo, darbavosi ir rengė
didelį apvaikšėjimą, ir kas iš to išėjo? Gėda ir pa-
Užsikvietė anglus politikierius Mitchell'ius, Gar-
William's ir kitus, nors buvo užkviestas ir Dr. J.
ir kiti lietuviai kalbėtojai, bet mūsų rengėjai po ilga-
gubernių kunigų įtekme, atsako, kad «jūs nereikalingi, nes
jūs dalyvausit apvaikšėjime, tai kunigai nedalyvaus».
kad būtų išaiškinta lietuvių gyvenimo reikalai, su-
antama kalba, kaip elgtis ir ką veikti, užkviestė anglus ir
kelonės kaštus užmokėjo, tačiau išgyrimas (žinoma už
jokios naudos neatnešė. Pats kun. Žilinskas vos
apie 40 žodžių, duodamas suprasti, kad mes nieko ne-
prantame, taip pasiliksime nesuprantančiais! taip ir bukime
ponų, kunigų ir kitų panašių suvadziotojų.

Spalio 24d. atsibuvo pas mus prakalbos, parengtos VII
LSS, svainėje J. Macevičiaus, dėl atgalvinimo pakriku-
24 kuopos. Nors svainė neperdidelė, bet žmonių pri-
rinko gana skaitlingai, susirinkimą atidarė organizatorius,
Valincius, trumpai paaiškindamas vakaro susirinkimą ir
patalpindamas už kalbėtojų F. Živatkauską, kuris savo ilgoj
kalboj perstatė šiandieninį, kapitalistišką surėdymą išnaudo-
jimą, kas darbininkus stumia į didžiausį pavergimo laipsnį,
kad mes turime elgtis, kad įgyti geresnį mūsų buvio pagerini-
mą. Tolesniai aškino apie dvasiškiją, kokią mes naudą ap-
neime nuo dvasiškijos ir ko mes galime laukti nuo jos, ant
jo ragino šviestis, lavintis ir ristis į darbininkišką socialistų
organizaciją, nes tik per apšvietimą ir vienybę įgysime geres-
nį gyvenimą. P. Šlekaitis, deklamavo eiles: «Vieni didžiau-
sios, kiti verkia». Kalbos visiems labai patiko, ką parodė
jų užsilaimėjimas, išimant kelutą užsidulinusių, kurių netruks
ant lietuviškų susirinkimų. Pabaigoj buvo kviesta rašyti
apie vietinės LSS kuopos, bet jokių vaisių neatnešė, gal su-
kita ir mes susiprasim. Kalbėtojams reikia ištarti širdingą
reik.

A. V.

Baltimore, Md. Spalio 28d. Lietuvių svainėje atsibu-
vo prakalbos ir vakare buvo vaidinamas teatras «Neatmezga-
si Mazgas». Vakara ir pakalbas surengė LSS. 14 kp.

Vaidino kuopos nariai: V. Lietuvaitis, B. Karaliutė, J.
Bulota, P. Grinius, M. Grinienė ir A. Rulis. Visi artistai
pajėgė savo roles atlikti gana gerai, tik A. Rulis žydo rolę
visai tipiškai atliko, bet abelnai publika—buvo užgarėdin-
ta.

Prakalbas laikė iš vietinių kuopos narių drg. J. Bulota
užkviestas iš Brooklyn'o drg. J. Kačergius. Pirmutinis
kalbėtojas kalbėjo apie politiką, nurodydamas, kad darbinin-
iai tik dalyvaudami politikoj galės paeiliuosuoti nuo valdžių
prispaudy. J. Kačergius kalbėjo apie Lietuvą ir «laisvą»
Ameriką, kurios laisvės visai jau nėra vien tik skambantis
vardas—«laisvės» nuo seniau užsilikęs. Kalbėtojas nurodi-
jo, kodėl mes turėjome apleisti savo gimtinės šalį ir bėgti į
šalį Ameriką ir ką čia gi atradome? Kalbėjo apie kapita-

lizmą ir socializmą, perstatė lyg kad du kokių galiunu besi-
grumiančiu paviengrumėj. Kapitalizmo pusėje stoji turčiai,
valdžia ir kunigija, socializmo gi dalis susipratusių darbi-
ninkų, trokštančių žmonijai išsiluosavimo ir panaikinimo bai-
sių išnaudojimų, skriaudų ir prispaudy. Už tat ta susipratu-
sių darbininkų dalis persekiojama visur netik valdžios, kapi-
talistų ir kunigijos, bet net ir pačių tamsių nesupratėlių
darbininkų, kurie jieško sau pagalbos pas dievą, kurio vardu
išnaudotojai bauginami, vergia tamsiais minias, saugodami
nuo susipratimo.

Toliau kalbėjo ir apie sąjungos padėjimą, kad tuli jos
nariai yra užkrėtę ją liga, pasidėkavojant didžiūmos jos narių
susnudimu ir nesirupinimu sąjungos reikalais. Sulyg kalbė-
tojas nuomonės, visiems reikia būti tikrais socialistais, vi-
seims reikia rupintis, šviestis ir susipratimą tobulinti, kad ma-
tyti, kas yra reikalinga, o kas sąjungai kenksminga. Buti-
nai reikia veikti, veikti uuosekliai, o ne kiekvienas pagal sa-
vo užmačias, nes beveik visi narių tai organizacijos liga. Ypa-
tingai nurodinėjo, kad daugybė sąjungiečių nesirupina savo
duokles užimokėti ir pasilieka sąjungai skolingi už keletą
mėnesių, kai—kurie ir už ištisus metus, o bet organų skaito,
nesijausdami skriaudėjais sąjungos ir patįs savęs. Toks są-
jungiečių elgimasis labai papeiktinas, nes jis ir gi prisideda
nemažai prie vienatinės tikros darbininkų organizacijos grio-
vimo.

K. Mikolaitis.

Rochester, N. Y. Miesto viršininkų rinkimai praėjo:
kapitalistų tarnai, kaip buvo, taip ir vėl liko. Tas parodo,
kad plačioji visuomenės dalis menkai mąsto ir svarsto. Nors
anglai pripratę tamsunais ateivių vadinti, bet rodos susiprati-
me kur—kas žemiau ateivių jie stovi. Neįstabu. Laikraštijos
galybė juk didelė, o kad ta laikraštija tarnauja kapitalizmo
reikalams, tai pataiko plačiasias minias laikyti nesupratime.
Beto, kaip darbuojasi politikieriai prieš rinkimus—tas jau
geriai žinoma. Daeina prie to, kad iš balsuotojų daro aiškų
pasijuokimą, vilioja kaip mažus vaikus blizgučias, stiklu alaus
ar cigaru, reklamuojasi begėdiškiausiais, vėžina automobiliuo-
se, parodoja, šukauja lyg kad barbariško krašto, o ne civili-
zuotos šalies piliečiai. Viskas tas daroma dėl pritraukimo
balsuotojams, kuris nesvarsto, kad tas viskas jį žemina ir pa-
rodo jo nesupratimą, jo nesubrendimą, nemastymą ir vaikiš-
ką lengvatikystę. Rods, republikonai prieš rinkimus pasiro-
do labai gerais, nes net iš visų ligonbučių, iš kurių dėkos vi-
si tie ligonbučiai prigrūsti džiovininkais, sergančiaisiais ir su-
žeistaisiais, automebeliais vežė piliečius į balsavimo budas,
bet po atidavimo balso toks pilietis jau nedaug atmenamas.

Tokia tai kapitalistiško surėdymo tvarka.

Lietuviai socialistai darbuojasi visuomeniškam labui.
Gana anksti uždarė vasarinį sezoną. LSS. 7 kuopos Teara-
liškas Ratelis pradėjo veikti ir jau vieną veiklėlį pastatė ant
scenos. Kuopa parengė prolekcijas. T. R. rengiasi pasta-
tyti ant scenos lapkričio pabaigoje «Audra Giedroje». o vė-
liaus žada vaidinti didesnius veikalus.

Rengiama, susidėjus visiems visų tautų socialistams, su-
rengti viešą protestą prieš Ispanijos valdžios nuzudymą profe-
soriaus Ferrer'o.

DS.

Columbia
imas. Kal-
apie tautas,
o kalba, nes
Darguzis iš
š Ameriką,
iką surink-
os iškaščų.
i kuopa.

K. B.

klėse pras-
darbo są-
mšę darba-
lėjimas yra
, žmoneliai
se prie ru-
okių nelai-
pažemini-
barnių pa-

us užsiėmi
ti musų ir
čias su ku-
rečiamnin-
a svainė
tors didelį
imteriopą
š, apvaikš

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Spalio Mėnuo, 1909 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo
1	8.00	36	2.60	86	4.20
2	7.60	38	3.60	88	8.00
3	2.40	42	1.80	89	3.40
4	4.00	44	3.60	90	1.80
5	3.40	45	2.00	91	3.80
9	2.80	51	5.40	95	1.80
11	11.40	52	4.40	105	4.60
13	1.40	58	1.40	115	4.10
15	8.00	60	15.40	125	7.30
16	3.50	61	8.00	126	1.40
18	4.00	64	1.20	129	1.80
19	4.80	65	1.60	130	3.00
25	1.40	71	2.20	132	2.20
26	2.40	74	4.20	133	3.40
29	5.00	79	6.60	134	1.90
30	2.80	80	1.80	135	.40
31	4.00	83	3.60	137	1.00
34	4.40				

204.80

Pavienių sąnarių mokesčiai.

J. Besasparis—50c., T. Pačkauckas—40c., M. Martinkaitis—40c., S. Milanskis—\$1.80, J. Andziulis—\$2.00, J. Kriaučiūnas—\$1.00, J. N—kas—\$2.00. Viso \$8.10

Prenumerata «Kovos».

Glasgow, L.S.D.S. 5 kp.—97c., B. Normantas—1.00, A. Burkey—2.00, J. Brewis—1.00, A. Paslevičius—1.00, Ignas Jurevičius—2.00, Val Ealze—50c., S. Liepa—1.00, J. Akelaitis—2.00, R. Skuja—1.00, A. L. Reik—50c., A. Baravykas—1.20, J. Karpinkas—1.00, P. Kučinskis—1.00, J. Pėstininkas—1.00, E. Baubonis—1.00, J. Žvingilas—2.50, J. Wrubliauskas—1.00, J. Žemaitaitis—1.00, J. Vinkleris—1.00, J. Tamulevič—1.00, K. Anekaitis—1.00, Lit. Nat. Library—1.00, J. Olyta—1.00, P. Levickas—1.00, J. Kamincas—2.00. Viso 30.67.

Prenumerata «Revol. Dainų».

J. S. Prusclaitis, Liet. Apšvietos Draug., El. Bruzauckiute, Klast. Tamošiuniutė, Uršulė Isodžiūtė, A. Lechovičia, J. Andriulaitis, J. Katilius, Julius Mickevičius, A. Juška, J. Tumosa, J. Tranas, J. Šmotelis, J. Braciška, J. Ginkus, P. Zuikis, A. Venekaitis, P. Glaveckas, V. Stankus—po 1.00; 61 kp. L.S.S.—4.00. Viso 24.00

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo išde	\$165.63
Mėnesinių duoklių	\$204.80
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių	8.10
Prenumeratų «Kovos»	30.67
Už apgarsinimus	33.75
Už literatūrą	102.04
Už čarterius	1.00
«Kovos» Fondan	4.20
Už pašalinius darbus	25.27
Prenum. «Mot. ir Soc.»	25.00
Pren. «Rev. Dainoms»	24.00
Už randą ir gaza	20.50
Išviso	\$644.96

IŠLAIDOS.

«Kovos» Išlaidos.

Spauda 42.36, Statymas 105.00, Popiera 38.12, Pačtas ir nuvažinėjimai «Kovos» 21.00. Viso 206.48

Namų Išlaidos.

Randa 35.00, Gazas 7.50, Anglis 13.24, Malkos 3.00, Lempų pataisymas 1.75. Viso 60.49

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas ir spauda 23.40, Audeklas konstitucijos aparėliams 29c., Popiera 5.30, Atramentas 1.00. Viso 29.99

Algos.

Algos: Redaktoriui 50.00, Administratoriui 50.00. Viso 100.00

Literatūros pirka.

Nuo P. Mikolainio 7.00, J. Želčiaus 3.00, A. Olszewskio 13.52, J. Naujoko 2.16. Viso 25.68

Krasos šenklelių 14.10, Exptesas 6.10. Viso 20.20

Spaustuvės įrankių.

Keystone Foundry: Raidžių 1.13, American Foundry: medis peiliui 25c., olovenkų 94c., Viso 2.32

Centrai spaudos išlaidos.

Protokolo referendumo blankos 2.50, Legitimacijos 1.50, popiera tiems spauzdiniams 75c. Viso 4.75

Administracijos spaudos išlaidos.

Laiškams antglviai 1.90, Kvitarijušai «Moteris ir Socializmas» 1.50, Kopertai 1.63, Biloms popiera 1.04, Expedicijai popiera 2.40. Viso 8.47

Sąjungos knygų išleidimo išlaidos.

«Ateities Surėdymo» sustatymas į formas ir spauda 4.20, popiera 7.88. Viso 12.08

Visoki išdavimai.

Plunksnos ir pašeliai 1.40, už žodyną 2.00, Juodžukynui procentas už kolektavimą 2.20, miltų 22c., klijų 13c., piūklas 1.20, už laikraščius 92c., užprenumeravimas laikraščių 4.60c., Važinėjimai 10c. Viso 12.77

Senos skolos atmokėta.

Olszewskiui 13.72, American Type Foundry 71, Želčiui 85c. Viso 20.28

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų	206.48
Algų Redaktoriui ir administratoriui	100.00
Namų išlaidos (Randa, gazas)	60.49
Administracijos išlaidos: spauda ir popiera	8.47
Centrai spaudos išlaidos	4.75
Pašalinių darbų išlaidos	29.99
Sąjungos knygų išleidimas	12.08
Spaustuvės įrankių	2.32
Pačto ženkleliai ir Ekspresai	20.20
Literatūros pirka	25.68
Skolos atiduota	20.28
Visokių išdavimų	12.77
Viso kartu	503.51

Įplaukė	\$644.96
Išėjo	503.51
Lieka	141.45

J. Grinius, Administratorius.

Turtų Kon. Kom. { J. Juodžukynas
J.P.Valadka

Blanka del III-io Visuotino L.S.S-gos Viršininku Rinkimo.

Kuopai _____ Mieste _____

ISTAIGOS VARDAS	KANDIDATO VARDAS	IŠ KUR	Koktos Kuopos	Kiek balsų ga-vo nominacijoj	Kiek kuopų perstatė	Balsų Skaitlius
REDAKTORIUS	J. B. SMELSTORIUS	Philadelphia, Pa.	1	105	29	
	J. BANIULIS (Menkutis)	New York, N. Y.	52	38	13	
SEKRETORIUS	A. PURVIS (A. C. Herman)	New York, N. Y.	52	170	40	
	A. KVEDERA	Chicago, Ill.	37	31	5	
ADMINISTRATORIUS	J. GRINIUS	Philadelphia, Pa.	1	252	46	
	J. PETKON	Brockton, Mass.	17	12	1	
	P. GARMUS	Chicago, Ill.	4	10	3	
PILDANTYSIS KOMITETAS	M. M. RAČIUTE	New York, N. Y.	52	248	45	
	P. NORKUS	Passaic, N. J.	45	85	20	
	B. K. KONDRATAVIČIUS	East Pittsburg, Pa.	57	55	13	
	J. M. BALČIUS	New York, N. Y.	52	16	3	
	P. GRINIUS	Baltimore, Md.	14	11	2	
	S. DANILAVIČIA	W. Lynn, Mass.	61	10	1	
	K. SENKUS	New Britain, Conn.	5	7	5	
	J. NEVIACKAS	So. Boston, Mass.	60	7	3	
	S. STRAZDAS	Chicago, Ill.	37	128	26	
	V. K. RAČKAUSKAS	Scranton, Pa.	2	121	22	
LITERATUROS KOMITETAS	J. STASIULVIČIA (ILGUNAS)	Hazleton, Pa.	81	19	7	
	K. J. VALYS	Philadelphia, Pa.	1	9	5	
	S. MILIAUSKAS	Tamaqua, Pa.	103	6	1	
REV. RĒM. K-TO PIRMSEDIS	L. GRIKŠTAS	Brighton, Mass.	67	16	2	
	A. PETRAŠKA	New York, N. Y.	52	9	1	
REV. RĒM. K-TO SEKRETORIUS	J. M. JESIULEVIČIUS	Minersville, Pa.	15	21	5	
	J. BULOTA	Baltimore, Md.	14	7	3	
REV. RĒM. K-TO IŽDININKAS	A. M. STANELIS	Philadelphia, Pa.	1	77	18	
	P. STANKUVIENE	Brooklyn, N. Y.	20	28	6	
	J. ČEPULIS	Pittston Pa.	78	11	2	

1909 m. _____ mėn. _____ diena _____ miesta _____

Ant-
spauda

PARAŠAI: { Kuopos Organizatorius _____
 „ Sekretorius _____
 „ Iždininkas _____

PASARGA Kuopų Sekretoriams:

Aplaikę šią blanką, jei nėra arti kuopos paprasto susirinkimo, turi sušaukt EXTRA susirinkimą, išpildę blankas pagal nurodymus turi sugražinti nevėliaus

vėliaus sugražintos nebus priskaitytos.
 Paaiškinimai: 1) Balsuoti reikia slapta, parašant ant popieriukės to kandidato vardą, kuris balsuotojui išrodo tinkamiausiu tam urėdui. 2) Kiekvienas narys balsuoja už vieną kandidatą į sekančias įstaigas: Redak., Sekr., Adminst., Rev. Rēm. K-to Pirms., Rev. Rēm. K-to Sekr. ir Rev. Rēm. K-to Ižd., o į P. K-tą ir Literaturos K-tą balsuoja už tris. 3) Kuopos komitetas išpildęs teisingai blankas, vieną gražina Centro Sekretoriui, o antra liekasi kuopos archive.

L. S. S. Lig. Centro Sekretorius Aug. Purvis

SMOKSI ANGLIŠKA
DOVAN

pagal išmokti, jei tik nori I
an, arba kita nauja skait
mo vardo, apturės vieną iš
"arba "KOVA" per metu
"BALTRAMIEJAUS
MOKYTOJA anglis
tik kuris prisitęs 2 dol.
dieso užrašymo.
kaip ir svetintaudiai, tu
gramatiką, išmoky ang
"RAISTA" dar ga
pasi pralundiant 1 dol.

Dr. E.C. Collins
Uždėtojas

SK

South B
Guodor
Šiuo
gydno
jaučinos
išgydyti
laiką vi

galvos, po kratinia, san
padonių ir kosėjimo su s
kams kvepavimo. Iš pra
rynos, nors pasijut
kaip kokį vaing savyj
liga korojo, bet kaip pas
nors tris nedėlias laukia
langian neatsinaujina
ligelbėtas nuo ligos ka
tas taip kaip metal, te
nors yvairių daktarų i
laiką, ne vieni neįstena
daktare, garsaus Collins
silinga padėkavone ir
riokių ligų, kiekvienam
tas ligos, žinotų kur ras

VYRAI IR MOTERIS
vienas bus atsakančiai iš
tik reikia atsiskausti ar b

COLLINS N. Y.

140 West 34th Str
Dr. S. E. F

Kasdien nuo 10 iš ryto ik
Prisusk 10c. markėms, s
Collins. "Vadovas in Sve

STEFAN

Bankierius,

LINIJ | VISAS F
IR SIUNCIA | VIS

amp. 23. i

Philad

Rinkimo.

K balsų ga- nomiacijoj	Kiek kuopų perstatė	Balsų skaičius
105	29	
38	13	
170	40	
31	5	
252	46	
12	1	
10	3	
248	45	
85	20	
55	13	
16	3	
11	2	
10	1	
7	5	
7	3	
128	26	
121	22	
19	7	
9	5	
6	1	
16	2	
9	1	
21	5	
7	3	
77	18	
28	6	
11	2	

ISMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ
DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki anglišką kalbą, tad pats žinai, kad esi nebylys. Bet kiekvienas lietuvis gali gerai ir lengvai išmokti, jei tik nori DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kita naują skaitytoją laikraščiu prikals, prisijunčiant \$2.00 an mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: "LIETUVA", "VIENYBE" arba "KOVA" per metus, teip pat garsiąją didelę knygą, versta iš prancūzų kalbos "BALTRAMIEJAUS NAKTI", kurios kaina 75c ir teip pat GRAMATIKA-MOKYTOJĄ anglišką kalbą, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik kuris prisijus 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintų ir lietuvių, kaip ir svetimą, turėdami gramatiką, išmoktų anglišką kalbą. "RAISTA" dar galima gauti prisijunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas 159 E. 127th St
NEW YORK, N.Y.

Dr. E. C. Collins
Uzdėtojas

SKAITYK ŠVIESIA TEISYBE!

South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909
GUODOTINAS DAKTARE!

Šiuomi pranešu, kad Tamistos gyduolės, visas jau suvartoju ir jaučiuosi pilnai sveiku, atsakančiai išgydytų nuo ligos, kuri mane ilgą laiką vargino kaip skaudėjimas

Fr. Lewandauskis

galvos, po krutinį, sanarių kojose, teip pat stengų, paonių ir kosėjimo su skrepliavimais kaip ir sunkaus kvėpavimo. Iš pradžių pradėjus vartoti tas gyduoles, nors pasijutau drutesnių, bet jutausi kaip kokią vainą savyje, tai turbūt gyduolės su liga kovojo, bet kaip paskutiniams suvartoju ir tai nors tris nedėlias laukiau, bet išgydyta liga jau daugiau neatsinaujina; kame dabar jaučiuosi išgelbėtas nuo ligos kankinių, sveikas ir laimingas teip kaip metai, tam atgalios buvau, kolei dar buvau nesirges. Nors yvairių daktarų ir vaistų daug perleidau per mano sirgimo laiką, ne vieni neįstengė išgydyti teip gerai, kaip Tamista mielas daktarę, garsaus Collins N. Y. Medical Instituto. Dabar siunčiu, širdinga padėkavone ir Jusu varda kaip ir gerus vaistus išgydymui visokių ligų, kiekvienam savo pažistamui perstatysiu, kad laike nelaimės ligos, žinotų kur rasti tikra pagelba. Pilnas guodonės

FR. LEWANDAUSKIS,
416 South Jackson Street, South Bend, Ind.

VYRAI IR MOTERIS nesivargykite ligoms ir silpnybėms, nes kiekvienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtas, nuo visokių nesveikumų tik reikia atsiskausti arba parašyti lietuviškai kas kenkia tikrai adresu

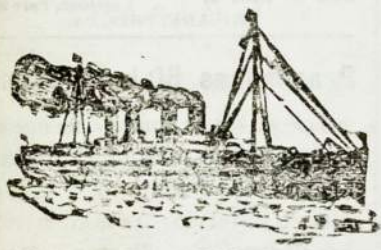
COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.

Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją, knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikata", parašytą lietuviškai.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorėjų agentas ir Publiškas Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA

LAIVA ORTES ANT

VISŲ LINIJŲ | VISAS PASAULIS DALIS. MAINO PINIGUS
IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UZ URSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

sugrąžintos nebus priskaitytos
tojai išrodo tinkamias inst.
inst., Rev. Rēm. K. to Pim
uopos komitetas išpildę
Sekretorius Aug. Purin

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Meno darbas gali but matomas naujoje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

Bell Phone Kensington 57-8

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kuris visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

Bell Phone 2477 Key-tons 4-69
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vyno, likerio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.

Kalbama lietuviškai, lenkiškai, ruska ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

Gerai dantys yra neatbutinal reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dantista

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.
Priėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

PILNA KVORTA

APDRAUSTOSIOS TIKROS DEGTINĖS
DYKAI!

Atsiųsk užmokėjimą už keturias pilnas kvortas degtinės \$3.20, mes duosime jums extra kvortą už dyką su pirmu įėjimu užsiskaitymu. Mes darome tą dovaną, kad pasitvirtintavo tavorą, kurio gerumą mes gvarantuojame. Pasilalkyk padovanotą kvortinę ir atsiimk savo pinigais jei nori, kad nupirktą degtinę yra netokia, kaip garsiname.

SECURITY Co. dep. 329,
37 South Water St. Chicago, Ill.

**DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"**

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl suteptimo negali joki kiti lygintis. Niekas nedaoda teip greito palengvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio
ženklų apsaugojimo

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prienamos.
Keystone Telefonas: East 42-65-A.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku. Tukstančiai pliku žmoniu atgavo puikius plaukus, sulauko elinkima plauku. Duodam rodykai per laiška, kaip išgydyt elinkima plauku, puškus, didervines, niežus ir lytiska bruda. Nuo ko ju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu laisku visokiu tautyčėiu. Tuojaus rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisiųstas ant pareikalavimo kuris prisiųs 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gatunkų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios knygė 25 cent. tam prisiųsime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mus tavorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL

Telefonai:
Bell Kena. 36-18-A
Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ

Lekiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliavai kiekvienoj valandoj veselioms, krikštynoms, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Sallunas ir Vynyczla
Geriausai Amerikoniški ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arieklos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor

J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World

One year	\$2.00
Six months	1.00
Three months	.50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once	50c
One inch one month	\$1.00
One inch one year	10.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA visoje dalyse svieto

Vieniems metams	\$2.00
Šešioms mėnesiams	1.00
Trims mėnesiams	.50

APGARSINIMU KAINOS

Collis syki	50c
Collis per mėnesį	1.00
Collis per metus	10.80

Visokiuose susiėsimuose adresuokt:

"KOVOS" Spauštuvė spaudinam visokius spaudos darbus.

Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir kliubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsakymus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji koki nors spaudos darbą, kreipkitės į "Kovos" spauštuvę kiekvienam laike ypatiškai ar per laiškus sekančiu adresu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikšioti nudevėtose bei nušutusiame drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mes, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, teip ir moteriškus, o teipi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkom trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienose valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatiškai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St.

3005 Frankford Ave.

Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

PHILADELPHIA, PA.

PARANKIAUSIAS DARBO ŽMONEMS LAIKRAŠTIS "RANKPELNIŠ"

Leidžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitę. "RANKPELNIŠ" stov damas ant darbininkų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose. "RANKPELNYJE" tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šita skyrių rašo įžymesniejie Europos lietuvų rašėjai. "RANKPELNIŠ" kaina: metams 1d. 50c, pusei metų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažūrėti įdėkite stampą už 2c.

Mokykis Angliškai!

Aš mokiniu Anglišką Kalbą ir kitus dalykus pagal geriausią metodą (būda) su geriausia pasekme. Lekcijos išsunciamos po visas Jungtines Valstybes. Atsiųsk atvirą laiškelį [Postal Card. ISSIUNTINETOJAS LEKCIJU IR PRIVATIŠKAS MOKYTOJAS. Chas. A. Jaffe 622 S. 11th St. PHILADELPHIA, PA.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S.W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA lietuviams.

DYKAI! DYKAI!

Graži dovanėlė kiekvienam pirmojo šimto žmonių vyrui ar moteriškai, sveikiems, nuo 15 iki 60 metų senumo bus duodama, kas pasiskubij apdrausti (inšiuirint) savo sveikatą ir gyvastį pas žemiau paminėtą Apdraudimo Bendrovę.

Pašelpa ligoje—nuo \$3.00 iki \$20.00 ant savaitės. Posmertinė atsitikime mirties—nuo \$100.00 iki \$1.000.00. Po dešimtis metų kiekvienam išmokama visi per tą laiką įmokėti pinigai su dideliu nušimėiais. Už Palludijimus atsako namai ir Paskoles Bendrovė iki 5 tūkstančių narių.

SENIAUSIA ABDRAUDIMO BENDROVE AMERIKOJ

Išpildyk žemiau padėtas linijas parašymu savo vardo, pravardės, adreso, dienos ir valandos, kada nori, kad apsilankytų supredentas į jūsų namus, ir iškirptę tą sklypelį pašiek šiuo adresu:

M. J. O'Brien, Supt., Room 400, Bullitt Bldg., Philadelphia, Pa.

Vardas ir pravardė

Adresas

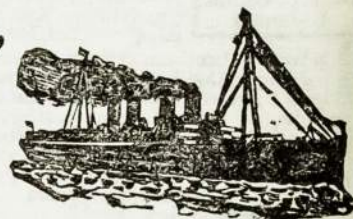
Mėn..... valan..... A.M. (jei vakare, tai)..... P.M.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

17 AKMENAIS "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsukamas ir užtatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštai abipusį uždaromi, gražiai engraviruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką.

specijališkai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius. Pasiūsiame vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrasą per C.O.D. Jeldžiame išgaminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu! Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėtum \$35.00, jei jį tau siūlytų pirkti iškalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato auksuotą rozeželį su breloknu dykai. EXCELSIOR WATCH CO. 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

GEORGE BELAWSKIS

1216 S. 2nd St. Philadelphia.

LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kvepenticigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnas, grina lietuviška kalba.

Įdirba aviernastis ir kitus dokumentus.

A. M. STANELIS

306 N. 13th St. TELEPHONE

Keystone, Race 2965 PHILADELPHIA, PA.

Vienatinis Philadelphia) Letuvis AGENTAS

Laivakortė ir Pinigų Siuntimo į visas Svieto Dalls.

A. M. STANELIS

306 N. 13th St. TELEPHONE

Keystone, Race 2965 PHILADELPHIA, PA.

Pranešimas 60 kp. dr-gams.

L.S.S. 60-os kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus 21 d. Lapkričio, '09, nedėlio, 2 val. po piet «Keleivio» redakcijoje, 28 Broadway, So. Boston, Mass. Po susirinkimo bus diskusijos.

Todėl, draugai, pribūkit kiekvienas susirinkiman. Kurie esate skolingi, teiksitis atsilyginti, nes kitaip būsime priversti sulaukyti «Kovą», nors tas labai nemalonu. Teipgi kviečiam naujus draugus prisirašyti. Fin. Sekr. E. Alminavičiūtė

AIŠI katastrofa arba ris atsitiko anglių ka li miestelio Cherry, vieno darbininko, pa vien gyvastis darbinink gali zuti keli šimtai darb iū iš priezasties tos vis gyvastis tų, kurie dėl jos la ten semti turtus ir su jais tų tiems, kurie iš savo i džiaiai užlaikyti gyvastį. Taip! vėl žuvo sykiu pozer o tūkstančiai jų kas me vien dėlto, kad minia 2 ir kasdien siunčia savo nors turi pilną galę p gerybių steigėjų gyvastį ir sakome, kad plačioji visu gyvastis į panašius pavojus ir tūkstančius darbininkų; taip gyvastis nesirupina apsaugoti ir siūlo į nuolatinį pavojų. Pave skriudžia, palikdama me naujus draugus prisirašyti. Fin. Sekr. E. Alminavičiūtė